17-11-2017

Mijnraad

Aan

De Minister van Economische Zaken
t.a.v. de Directeur Energie en Omgeving
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
16 NOV 2017	ETM-EO/17155475	MIJR/17182576	--

Betreft : Mijnraadadvies instemming winningsplan Ganzebos fase III

Bij brief van 5 oktober 2017 heeft u de Mijnraad advies gevraagd over de aanvraag instemming winningsplan Ganzebos fase III van Akzo Nobel Salt (B.V.) van 31 mei 2017, aangevuld op 30 juni 2017.

De Mijnraad heeft kennisgenomen van de hierover uitgebrachte adviezen van:
- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) (11 juli 2017)[1]
- de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) (9 oktober 2017)
- de gemeente Enschede, de gemeente Hengelo, de provincie Overijssel en Waterschap Vechtstromen (4 oktober 2017; gezamenlijk advies).
- de provincie Overijssel (4 oktober 2017; aanvullend op gezamenlijk advies)
- de gemeente Hengelo (4 oktober 2017; aanvullend op gezamenlijk advies)

Bij dit advies heeft de Mijnraad gekeken naar de volledigheid en de kwaliteit van het ingediende winningsplan, en naar de onderlinge samenhang en balans tussen winningsplan en uitgebrachte adviezen. De Mijnraad geeft in zijn advies geen uitputtende behandeling van het winningsplan en de adviezen, maar gaat met name in op die aspecten die de Mijnraad van belang acht voor het geven van aanvullende overwegingen, dan wel voor het onderstrepen, nuanceren of verbinden van opmerkingen of aanbevelingen in de adviezen.

Advies

De Mijnraad adviseert om in te stemmen met het winningsplan Ganzebos fase III.
De Mijnraad heeft daarbij de volgende opmerkingen.

[1] Er is voor dit winningsplan geen separaat advies van TNO-AGE. SodM schrijft: "SodM heeft voor het voorgaande winningsplan, Ganzebos fase 2, TNO-AGE gevraagd om technische berekeningen en prognoses in het winningsplan te beoordelen. Doordat de bodemdalingsanalyse voor Ganzebos fases 1, 2 en 3 tegelijk is gedaan en ook de seismisch risicoanalyse voor het gebied hetzelfde is, wordt door SodM het advies van TNO-AGE voor Ganzebos fase 2 ook voor Ganzebos fase 3 toepasbaar geacht.".

Secretariaat: Postbus 93144
2500 AC Den Haag
www.demijnraad.nl

5 of 10 putten?
In de aanvulling op het winningsplan staat op de laatste pagina: "[...] dit Winningsplan, dat, zoals gezegd gaat over slechts vijf putten en cavernes aan te leggen in gebied Ganzebos." De Mijnraad kan deze opmerking niet goed plaatsen, omdat het winningsplan zelf steeds uitgaat van 10 putten, zie bijvoorbeeld op pagina 6 ("Dit winningsplan betreft de ontwikkeling van tien holruimten ten behoeve van zoutwinning") en pagina 20 met een overzicht van de locaties van 10 boorgaten.

De Mijnraad gaat ervan uit dat AkzoNobel zich in de aanvulling verschreven heeft en dat het winningsplan en de instemming daarvoor 10 putten betreft.

Bovengrondse situatie in de overheidsadviezen
Uit het gezamenlijk advies van gemeenten, provincie en waterschap blijkt dat er in de bovengrondse situatie een aantal zaken om bijzondere aandacht vragen. Genoemd worden het watersysteem, omliggende drinkwaterbeschermingsgebieden, gebiedsbescherming (stikstofdepositie op natuur), soortenbescherming (flora en fauna), archeologie (middelhoge en hoge verwachtingsgebieden), ruimtelijke inpassing (in huidige bestemming houtwallen), landschappelijke inpassing van de zouthuisjes, beperkingen voor andere functies, elektriciteitsleidingen en de nabijgelegen voormalige vuilstortplaats TOP Beckum.

Gemeenten, provincie en waterschap hebben naar mening van de Mijnraad met hun kennis van de lokale situatie relevante aandachtspunten naar voren gebracht. Bij sommige punten tekenen de overheden overigens zelf al enigszins relativerend aan dat zij mogelijk spelen, dus niet zeker zijn. De Mijnraad adviseert om in of bij het instemmingsbesluit voor deze punten aan te geven waar zij geadresseerd zullen worden: in het instemmingsbesluit zelf of elders, bijvoorbeeld in de omgevingsvergunning of andere besluiten.

Dieselolie
SodM geeft in zijn advies aan dat het voor winningsplan Ganzebos fase II heeft geadviseerd als aanvullende voorwaarde op te nemen dat Akzo binnen 6 maanden na het instemmingsbesluit een rapport inlevert over het mogelijk gebruik van alternatieven voor dieselolie als mijnbouwhulpstof. Het wordt daarom niet nodig geacht om voor winningsplan Ganzebos fase 3 nog een extra voorwaarde op te nemen. SodM doet geen uitspraak doet over hoe en wanneer de eventuele alternatieven toegepast dienen te worden.

De Mijnraad acht een studie naar alternatieven voor het gebruik van dieselolie zinvol. Het gebruik van dieselolie kent bij lekkages risico's voor het milieu, maar zonder het gebruik van dieselolie zijn er grotere risico's op excessieve bodemdaling, vorming van sinkholes en lekkages van pekel. Echter, de alternatieven voor het gebruik van dieselolie zullen ook hun risico's kennen.

De Mijnraad adviseert om ook in het instemmingsbesluit voor het winningsplan Ganzebos fase III de aanvullende voorwaarden over (onderzoek naar) alternatieven voor het gebruik van dieselolie op te nemen, omdat het instemmingsbesluit voor winningsplan Ganzebos fase II niet noodzakelijkerwijs eerder van kracht is dan het instemmingsbesluit voor winningsplan Ganzebos fase III. De Mijnraad adviseert om daarbij om een stap verder te gaan dan het SodM-advies aangeeft. Het is goed om de alternatieven voor het gebruik van dieselolie te bestuderen, maar mocht uit deze studie blijken dat er een beter alternatief is voor dieselolie, dan zou het instemmingsbesluit een voorziening moeten bevatten om het inzetten van dit alternatief ook af te dwingen.

Secretariaat: Postbus 93144
2500 AC Den Haag
www.demijnraad.nl

Hergebruik
In hun gezamenlijk advies vragen de overheden om in het instemmingsbesluit de voorwaarde op te nemen dat AkzoNobel duidelijkheid dient te geven over het mogelijke toekomstige hergebruik van de cavernes. In het verleden heeft hergebruik van de cavernes regelmatig maatschappelijke discussie opgeleverd.

Hergebruik van de cavernes zal alleen kunnen gebeuren op basis van een opslagplan, waarvoor dezelfde procedure geldt met dezelfde betrokkenheid van overheden als voor het winningsplan nu. De Mijnraad adviseert om in de communicatie rond het instemmingsbesluit aandacht te schenken aan de besluitvorming die nodig zal zijn voor eventueel hergebruik van de cavernes. Voor AkzoNobel geldt overigens dat het aanbeveling verdient om in een vroeg stadium, zodra zich ideeën zouden vormen over hergebruik, hierover de dialoog met de omgeving aan te gaan.

Mining practices
In het winningsplan (pagina 6) schrijft AkzoNobel dat de cavernes ontwikkeld worden volgens de bij SodM bekende "Good Salt Mining Practice". Volgens AkzoNobel houdt dit een pakket maatregelen[2] in waarbij verzakkingen niet kunnen ontstaan en de bodemdaling als gevolg van de zoutwinning beperkt blijft tot maximaal 0,5 millimeter per jaar. AkzoNobel concludeert vervolgens dat het hiermee voldoet aan de wettelijke eis voor planmatig beheer van voorkomens van delfstoffen.

SodM gaat in zijn advies niet in op de *good salt mining practices*. De Mijnraad adviseert om in of bij het instemmingsbesluit een referentie op te nemen naar deze *good salt mining practices*, met daarbij de bevestiging dat SodM dit pakket maatregelen onderschrijft.

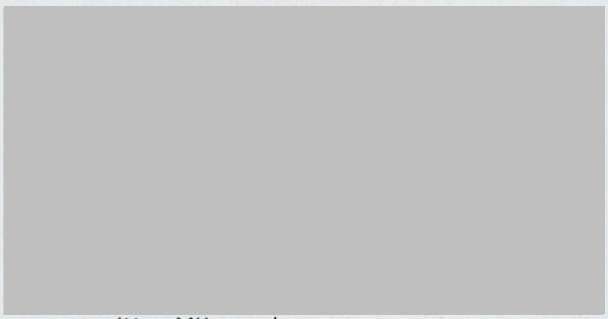

voorzitter Mijnraad

---

[2] Voorbeelden van deze maatregelen zijn volgens AkzoNobel:
- gebruik van diesel om het dak van de caverne tegen oplossing te beschermen;
- monitoring van de diesel en van de ontwikkeling van de caverne;
- vaste hoogte en breedtematen van de caverne.